

**WYMAGANIA EDUKACYJNE NIEZBĘDNE DO OTRZYMANIA
PRZEZ UCZNIĄ POSZCZEGÓLNYCH ŚRÓDROCZNYCH
I ROCZNYCH OCEN KLASYFIKACYJNYCH Z GEOGRAFII
dla klas V-VIII
w Szkole Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Tyrawie Wołoskiej**

Wymagania edukacyjne z geografii w klasach V-VIII szkoły podstawowej opracowany w oparciu o :

1. Podstawę programową.
2. Rozporządzenia w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów.
3. Zasady wewnątrzszkolnego systemu oceniania.
4. Program nauczania geografii w szkole podstawowej oraz materiały wydawnictwa NOWA ERA.

1. Na początku każdego roku szkolnego uczniowie i rodzice zapoznani zostają z wymaganiami przedmiotowymi w zakresie programu nauczania i sposobami sprawdzania osiągnięć edukacyjnych.

2. Na podstawie pisemnej opinii poradni psychologiczno – pedagogicznej lub innej poradni specjalistycznej nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne w stosunku do ucznia, u którego stwierdzono zaburzenia i odchylenia rozwojowe lub specyficzne trudności w uczeniu się uniemożliwiające sprostanie wymaganiom edukacyjnym wynikającym z programu nauczania.

3. Oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów). Informacje o postępach i trudnościach ucznia w nauce odbywają się poprzez:

- a) kontakty indywidualne w czasie zebrań z rodzicami,
- b) zebrania z wychowawcą, w czasie którego rodzice otrzymują pisemny wykaz ocen,
- c) kontakty indywidualne w ciągu roku szkolnego na prośbę nauczyciela bądź rodzica,
- d) wpisy informacji do zeszytów przedmiotowych dokonywane przez nauczycieli.

4. Nauczyciel podczas oceniania ucznia przekazuje mu każdorazowo w formie ustnej zwrotną informację na temat jego mocnych i słabych stron.

Kontrakt między nauczycielem i uczniem:

- Każdy uczeń jest oceniany zgodnie z zasadami sprawiedliwości,
- Prace klasowe, sprawdziany i odpowiedzi ustne są obowiązkowe,
- Prace klasowe są zapowiadane, z tygodniowym wyprzedzeniem i podany jest zakres sprawdzanych umiejętności i wiedzy,
- Kartkówki z zakresu materiału z trzech ostatnich lekcji nie muszą być zapowiadane i nie mogą być poprawiane,
- Uczeń nieobecny na pracy klasowej musi ją napisać w terminie uzgodnionym z nauczycielem (nieprzekraczającym 14 dni),
- Każdą pracę klasową napisaną na ocenę niesatysfakcjonującą ucznia, można poprawić. Poprawa jest dobrowolna i odbywa się w ciągu 14 dni od dnia podania informacji o ocenach.
- Uczeń poprawia pracę tylko raz i brana jest pod uwagę średnia z dwóch otrzymanych ocen, (ocena poprawiana, jak i nowo otrzymana ocena),
- Uczeń ma prawo do dwukrotnego w ciągu semestru zgłoszenia nieprzygotowania się do

lekcji. Przez nieprzygotowanie się do lekcji rozumiemy: brak zeszytu, brak pracy domowej, niegotowość do odpowiedzi, brak pomocy potrzebnych do lekcji.

- Po wykorzystaniu limitu określonego powyżej uczeń otrzymuje za każde nieprzygotowanie ocenę niedostateczną.

- Aktywność na lekcji nagradzana jest "plusami". Za 3 zgromadzone "plusy" uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą. Przez aktywność na lekcji rozumiemy: częste zgłaszanie się na lekcji i udzielanie poprawnych odpowiedzi, rozwiązywanie zadań dodatkowych w czasie lekcji, aktywną pracę w grupach.

I. ŚRODKI DYDAKTYCZNE DO PRACY INDYWIDUALNEJ UCZNIĄ:

Każdy uczeń w poszczególnych klasach powinien posiadać następujący zestaw środków dydaktycznych do pracy indywidualnej:

- podręcznik do danej klasy
- zeszyt ćwiczeń (jeżeli obowiązuje w danej klasie)
- zeszyt przedmiotowy
- atlas geograficzny (udostępniany na lekcje w szkole)
- przyrządy do wykonywania rysunków i pomiarów na mapie (ołówek, kolorowe kredki, cyrkiel, linijka, ekierka, kątomierz).

II. WYMAGANIA OGÓLNE NA POSZCZEGÓLNE STOPNIE SZKOLNE:

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności wykraczające poza treści i umiejętności zawarte w podstawie programowej,
- prezentuje swoje wiadomości posługując się terminologią geograficzną, potrafi stosować zdobyte wiadomości w sytuacjach nietypowych,
- formułuje problemy i rozwiązuje je w sposób twórczy,
- wykorzystuje wiedzę zdobytą na innych przedmiotach,
- bardzo aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,
- wykonuje twórcze prace, pomoce naukowe i potrafi je prezentować na terenie szkoły i poza nią,
- bierze udział w konkursach geograficznych na terenie szkoły i poza nią.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem nauczania,
- wykazuje szczególne zainteresowania geografią,
- potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów w nowych sytuacjach,
- bez pomocy nauczyciela korzysta z różnych źródeł informacji,
- prezentuje swoją wiedzę posługując się poprawną terminologią geograficzną,
- aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który :

- opanował wiadomości i umiejętności bardziej złożone,

- potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów typowych, w przypadku trudniejszych korzysta z pomocy nauczyciela,
- udziela poprawnych odpowiedzi na typowe pytania,
- jest aktywny na lekcji.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który :

- opanował wiadomości i umiejętności przystępne, niezbyt złożone, najważniejsze w nauczaniu geografii, oraz takie które można wykorzystać w sytuacjach szkolnych i innych,
- z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe problemy o małym stopniu trudności
- korzysta z takich źródeł wiedzy jak: słowniki ,encyklopedie , tablice, wykresy,
- wykazuje się aktywnością na lekcji w stopniu zadowalającym,

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń który:

- ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych programem, ale nie przekreślają one możliwości dalszego kształcenia,
- wykonuje proste zadania i polecenia o bardzo małym stopniu trudności, pod kierunkiem nauczyciela,
- wiadomości przekazuje w sposób nieporadny, nie używając właściwej terminologii ,
- jest mało aktywny na lekcji,

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który :

- nie opanował wiadomości i umiejętności określonych podstawami programowymi, koniecznymi do dalszego kształcenia,
- nie potrafi posługiwać się przyrządami geograficznymi,
- wykazuje się brakiem systematyczności w przyswajaniu wiedzy i wykonywaniu prac domowych,
- nie podejmuje próby rozwiązywania zadań o elementarnym stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela,
- wykazuje się bierną postawą na lekcji .

III. SPOSOBY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ EDUKACYJNYCH (ZASADY, NARZĘDZIA)

Rezultatem sprawdzania osiągnięć ucznia są oceny bieżące (częstkowe), które brane są pod uwagę przy ocenianiu semestralnym i końcoworocznym.

Wszystkie oceny ustala się w stopniach według następującej skali:

- celujący
- bardzo dobry
- dobry
- dostateczny
- dopuszczający
- niedostateczny

Sprawdzanie osiągnięć uczniów obejmuje następujące wskaźniki:

Sprawdzanie pisemne:

- Testy sprawdzające, zapowiedziane z tygodniowym wyprzedzeniem (ilość testów regulowana ilością działów programowych – nie mniej niż 2 w semestrze). Test po każdym dziale nauczania – obowiązuje każdego ucznia. W razie nieobecności uczeń może zaliczyć test w formie pisemnej w terminie ustalonym przez nauczyciela. W razie nie zaliczenia testu uczeń może podwyższyć ocenę niedostateczną zgłaszając chęć poprawy w dniu rozdania prac. Przy poprawie obie oceny są wstawiane do dziennika i liczone do średniej ważonej.
- Sprawdziany – prace pisemne trwające dłużej niż 15 min., obejmujące kilka tematów. Są zapowiedziane i przeprowadzone wg potrzeb.
- Kartkówki – sprawdzające wiadomości i umiejętności z poprzednich lekcji (najwyżej trzech), mogą być niezapowiedziane.

UWAGA

Uczniom posiadającym opinię PPP o dysleksji uwzględnia się typowe błędy dyslektyczne (zgodnie z opinią PPP).

W przypadku uczniów posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego istnieje możliwość opracowania zadań klasowych zgodnych z ich potrzebami i możliwościami (umiejętnościami).

- Prace wykonywane na lekcjach np. z wykorzystaniem map konturowych.
- Praca domowa – praktyczna lub pisemna. Zgłaszając brak pracy domowej uczeń otrzymuje „minus” (dwa minusy to ocena niedostateczna). W przypadku nie zgłoszenia braku pracy domowej nauczyciel ma prawo wstawić ocenę niedostateczną. Przewidziane są również prace domowe dla chętnych, zadania dla uczniów zainteresowanych przedmiotem, za które otrzymują dodatkowe oceny pozytywne.

Sprawdzanie ustne:

Odpowiedzi ustne (1-2 w semestrze) mogą być poparte obliczeniami, rysunkami i schematami wykonywanymi na tablicy oraz powiązane z wykorzystaniem mapy bądź określonych przyrządów. Pozwalają one na ocenę sprawności językowej ucznia, znajomości terminów i nazw geograficznych, umiejętności budowania wypowiedzi, zmierzającej do rozwiązania zadań lub sformułowania wniosku. Są też ważnym czynnikiem wychowawczym, stwarzając uczniom okazję do publicznego zaprezentowania swojej wiedzy i umiejętności. Partia materiału realizowana podczas nieobecności ucznia ma być przez niego opanowana w ciągu 2 tygodni od powrotu do szkoły. Wiadomości i umiejętności z lekcji, na której uczeń nie był obecny nie będą egzekwowane na najbliższej jednostce lekcyjnej.

Uczeń może być pytany na każdej lekcji. Raz w semestrze ma prawo zgłosić nieprzygotowanie, wyjątek stanowią lekcje powtórzeniowe.

UWAGA

W przypadku uczniów z opiniami lub orzeczeniami przy wystawianiu oceny należy brać pod uwagę przede wszystkim zaangażowanie i włożony w pracę wysiłek oraz opanowanie materiału na miarę możliwości ucznia.

Sprawdzanie w sytuacjach praktycznych (na bieżąco):

Niezależnie od wyników pisemnego i ustnego sprawdzania osiągnięć ucznia, nauczyciel zleca, a następnie kontroluje prace praktyczne w czasie lekcji oraz jako zadanie domowe.

Do nich należą:

- opisy, rysunki, schematy, szkice, wykresy, tabele wykonywane samodzielnie przez uczniów na podstawie różnych źródeł informacji (np. atlasu, podręcznika, literatury popularnonaukowej, filmów, multimediiów, czasopism geograficznych);
- opisy, rysunki, schematy, szkice, wykresy, tabele wykonywane przez uczniów w wyniku obserwacji i pomiarów obiektów oraz zjawisk przyrodniczych;
- krótkie opracowania dotyczące wybranych wydarzeń na świecie, w Polsce i we własnym regionie, wykonywane na podstawie informacji z prasy, radia, telewizji, Internetu;
- opracowania charakteryzujące wybrane państwo lub region świata;
- opracowania eksponujące specyfikę i walory własnego regionu;
- wykonywanie zadań w zeszytach ćwiczeń i zeszycie przedmiotowym.

Ocena tych prac odbywa się według następujących kryteriów:

- poprawność merytoryczna i językowa;
- zgodność treści z tematem, jej przejrzystość i porządek, z uwzględnieniem wstępu, rozwinięcia i zakończenia;
- dobór treści i materiału ilustracyjnego, umiejętność oceny wiarygodności i selekcji informacji;
- estetyka i staranność wykonania, czytelność i funkcjonalność rozwiązań graficznych;
- jakość bibliografii, różnorodność wykorzystywanych źródeł informacji, umiejętność powoływania się na literaturę źródłową.

Udział w konkursach przedmiotowych:

Udział w konkursach przedmiotowych ocenia się w sposób szczególny, gdyż zakres wymagań jest tu znacznie większy. Szczególne osiągnięcia ucznia w tym zakresie oceniane są celująco.

IV. ZASADY USTALANIA OCENY SEMESTRALNEJ I ROCZNEJ

Zasadniczy wpływ na stopień końcowy (śródroczny, końcoworoczny) mają oceny cząstkowe

z testów sprawdzających, sprawdzianów, kartkówek i odpowiedzi ustnych. Pozostałe oceny mogą podwyższyć lub obniżyć stopień końcowy.

Kryteria ocen prac pisemnych:

Stopień	Cyfra	Kryterium procentowe
niedostateczny	1	0% - 29%
dopuszczający	2	30% - 49%
dostateczny	3	50% - 69%
dobry	4	70% - 89%
bardzo dobry	5	90% - 99%
celujący	6	100%

Podczas wystawiania oceny semestralnej, czy końcowo rocznej, nauczyciel stosował będzie średnią ważoną liczb, gdzie prace ze sprawdzianów pisemnych, olimpiady, konkursy przedmiotowe premiowane miejscem na podium mają wagę równą 3, kartkówki, wypracowania, oceny za odpowiedzi ustne, aktywność - 2, referaty, zadania domowe, oceny za prowadzenie zeszytu przedmiotowego, inne oceny dodatkowe z pracy podczas lekcji – 1. Podstawą obliczania średniej ważonej są WSZYSTKIE otrzymane oceny (w przypadku prac poprawionych – obie oceny).

Czynności końcowe wykonywane są pod koniec semestru i służą do oszacowania oceny końcowej.

Warunkiem otrzymania śródrocznej i końcoworocznej oceny dopuszczającej jest uzyskanie przewagi ocen pozytywnych z kartkówek i sprawdzianów oraz uzyskanie średniej ważonej co najmniej 1,50.

Progi punktowe na poszczególne oceny

celujący	6	5,6	do	6,00
bardzo dobry	5	4,5	do	5,50
dobry	4	3,5	do	4,9 4
dostateczny	3	2,5	do	3,49
dopuszcz.	2	1,5	do	2,49
niedostat.	1	1,0	do	1,49

Informowanie uczniów i rodziców o kryteriach i wymaganiach

1. Na początku roku szkolnego nauczyciel zapoznaje uczniów z wymaganiami edukacyjnymi zwracając szczególną uwagę na kryteria oceniania i wymagania, oraz ich dostęp.
2. Wychowawca klasy na pierwszym zebraniu zapoznaje rodziców z wymaganiami edukacyjnymi oraz jego dostępem.
3. Uczniowie i rodzice potwierdzają podpisem fakt zapoznania ich z w/w informacjami.